

فهرست آزمون سال یازدهم انسانی ۱۳ اردیبهشت ۹۸

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی (۲)	۴
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۶
۳	دین و زندگی (۲)	۸
۴	دین و زندگی (۲) (شاهد دگواه)	۹
۵	زبان انگلیسی (۲)	۱۰
۶	ریاضی و آمار (۲)	۱۱
۷	ریاضی و آمار (۲) (شاهد دگواه)	۱۲
۸	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۳
۹	تاریخ (۲)	۱۴
۱۰	جغرافیا (۲)	۱۵
۱۱	جغرافیا (۲) (شاهد دگواه)	۱۶
۱۲	جامعه‌شناسی (۲)	۱۷
۱۳	فلسفه	۱۸
۱۴	روان‌شناسی	۱۹

*دانش‌آموزان گرامی: برای دیدن سؤال‌های دام‌دار و اشتباهات پرتکرار آزمون به صفحه‌ی مقطع خود مراجعه کنید و نظر خود را در مورد سؤالات دام‌دار بنویسید و جایزه بگیرید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
حسین پرهیزگار، عبدالحمید رزاقی، ابراهیم رضایی مقدم، محمدرضا زرسنج، مریم شمیرانی، سعید گنج بخش زمانی، الهام محمدی، جمشید مقصودی، مرتضی منشاری	فارسی (۲)
مریم آقایی، علی اکبر ایمان پرور، ابوالفضل تاجیک، سعید جعفری، داود چاوشی، حسین رضایی، مرجانه صحرایی، عمادالدین صالحیان، رضا معصومی	عربی زبان قرآن (۲)
محمد آقاصالح، حمید حسین پور، محمد رضایی بقا، محمدعلی عبادتی، سیداحسان هندی، محمد مقدم، (شاهد گواه)	دین و زندگی (۲)
مجتبی درخشان، محمد سهرابی، عبدالرشید شفیعی، علی شکوهی	زبان انگلیسی (۲)
اسماعیل زارع، امیر زرنادوز، امیر محمودیان، شاهد گواه	ریاضی و آمار (۲)
محسن اصغری، سعید جعفری، شبنم رضائی، مهناز شریفی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی، اعظم نوری نیا	علوم و فنون ادبی (۲)
معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهمرادی، هژبر رحیمی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهمرادی، هژبر رحیمی، بهروز یحیی، شاهد گواه	چغرافیا (۲)
معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهمرادی، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی، الهام میرزائی	جامعه‌شناسی (۲)
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، هژبر رحیمی	فلسفه
معصومه حسینی صفا، مائده سادات شاهمرادی، کوثر دستورانی، وحید دهقان، الهام میرزائی	روانشناسی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد
فارسی (۲)	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج مؤمن
دین و زندگی (۲)	محمد آقاصالح	محمد آقاصالح	سکینه گلشنی
زبان انگلیسی (۲)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	آناهیتا اصغری، عبدالرشید شفیعی
ریاضی و آمار (۲)	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	محمد بحیرایی، سهیل حسن خان پور
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	الهام محمدی، حسن وسکری
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	معصومه حسینی صفا
چغرافیا (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	مائده سادات شاهمرادی
جامعه‌شناسی (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	معصومه حسینی صفا
فلسفه	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	فرحناز خان محمدی
روانشناسی	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	معصومه حسینی صفا

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی (اختصاصی)

مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

حروف نگاری و صفحه‌آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه‌پی مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

فارسی (۷)

۱-

(الهام مغموری)

اختلاف: رفت و آمد / دهان: زیرکی و هوش / کذا: این چنین، چنین / بوس شدن: شرم‌نده شدن
(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(الهام مغموری)

مسامحه: آسان گرفتن، ساده‌انگاری / رفعت: اوج، بلندی، والایی / مسحور: مفتون، شیفته،
مجنوب

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳-

(معمرفشا زرسنج - شیراز)

مشتری از انواع سیارگان است، بنابراین رابطه‌ی تضمین در بیت موجود است اما در سه گزینه‌ی
دیگر، «ترگس و لاله»، «کمان‌خانه و تیر» و «اسب و گاو»، تناسب دارند.

(فارسی ۲، لغت، صفحه ۱۴۴)

۴-

(همشیر مغموری - کوه‌رشت)

واژه‌های نادرست املائی: فراغ، بیافزود و احوال
گزینه ۱: «فراق» صحیح است. / گزینه ۲: «ببفزود» صحیح است. / گزینه ۳: «اهمال»
(= سستی) با توجه به قرینه «کاهلانه» صحیح است. املائی «ثقات» و «ثقت» در گزینه‌های
۲ و ۳ صحیح است به معنی «مورد اعتماد»

توجه: در واژه‌های هم‌آوا: حتماً به قرینه‌های کلامی (= سرخی) توجه کنید. مثلاً در جمله «حیات /
حیات» خانه او بزرگ است از قرینه «خانه» متوجه می‌شویم که «حیات» صحیح است.

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۵-

(الهام مغموری)

املائی صحیح کلمه «گزاردن» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۲۱)

۶-

(مسین پرهیزگر - سبزوار)

الف) پور ایران هستم / و نام آور هستم] ← ربط
ب) نه من مست هستم] و [نه] در دور تو هوشیاری هست. ← ربط
ج) چون گل و ترگس دوروی و شوخ چشم بودم ← هر دو «او» عطف
د) به دشت بیامد و نفس راست کرد ← ربط

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۴۴)

۷-

(همشیر مغموری - کوه‌رشت)

دل شب ← یک وابسته پسین

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «قل بزرگ / قفل تیرگی / دستش / کلید شهر / شهر پر آینه» ← ۵ وابسته
پسین

گزینه ۲: «زخم خونین / زخم من / مرهم من» ← ۳ وابسته پسین

گزینه ۴: «شمشیر تیز / شمشیر عافیت سوز / کار مرگ» ← ۳ وابسته پسین

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳۲)

۸-

(مریم شمیرانی)

«نمی‌زنید»: مضارع / «یستاده‌اید»: ماضی / «گفته است»: ماضی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳۸)

۹-

(الهام مغموری)

در گزینه ۴ «زیبا» نقش قیدی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «(-) زیبا بود» ← مسند / گزینه ۲: «(-) زیبا هستی» ← مسند / گزینه
۳: «عشق سخت زیبا است.» ← مسند

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۴۴)

۱۰-

(الهام مغموری)

«پیامبر و دیوانه» از جبران خلیل جبران است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴۶)

۱۱-

(همشیر مقبور - کوه‌رشت)

در بیت گزینۀ «۳» آرایۀ حسن تعلیل به کار نرفته است.

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: دلیل عرق کردن غنچه (شبنم روی آن) و به جوش آمدن گل را باد بهار می‌داند که تنور لاله (اشاره به رنگ لاله که همانند تنور است) را برافروخته است.

گزینۀ «۲»: خط مشکین (موی تازه رویدۀ بر صورت معشوق) را مانند دعایی می‌داند که سرنوشت با قلم خود آن را نوشته تا از چشم زخم دور بماند.

گزینۀ «۴»: دلیل دوری اختران از خورشید، دزدیدن نور آن است.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۲-

(سعیر گنج‌بفش زمانی)

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: وجود تو (مشبه) / گلبرگ طری (مشبه‌به) / لطیف (وجه مشبه) / همچو (ادات تشبیه)

گزینۀ «۲»: لب (مشبه) / لاله سیراب (مشبه‌به) / شکفتن (وجه شبه) / ماند (ادات تشبیه) / دلم (مشبه) / چشمۀ مهتاب (مشبه‌به) / بی‌قراری (وجه شبه) / ماند (ادات تشبیه)

گزینۀ «۴»: ما (مشبه) / پروانه (مشبه‌به) / در آتش انداختن (وجه شبه) / وار (ادات تشبیه)

(فارسی ۲، آرایه، صغفۀ ۱۲۳)

۱۳-

(الهام ممبری)

گزینۀ «۴»: «روان در آمدن به تن مرده» کنایه از «جان دوباره گرفتن»

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: «چشمۀ قند»: تشبیه / «لعل» استعاره از «لب»، «طوطی» استعاره از «عاشق»

«شکر» استعاره از «سخن‌های شیرین» / «دریغ داشتن» کنایه از «خودداری کردن»

گزینۀ «۲»: «قدح آینه کردار» ← «قدح مانند آینه است» تشبیه / «چهرۀ مقصود» و «ندیدن دل» استعاره / «چهرۀ مقصود ندیدن» کنایه از «به هدف و مقصود نرسیدن»

گزینۀ «۳»: «سوز دل پروانه» استعاره / «شمع عارض» تشبیه / «دل در گداز بودن» کنایه از «اضطراب و بی‌قراری دل»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۴-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

شرط ادای ریاست و به جای آوردن حق زبردستان مفهوم مشترک عبارت و بیت گزینۀ «۲» است.

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: مفهوم عبارت: دعوت به اتحاد و تعاون

مفهوم بیت: نفی تعاون و اتحاد

گزینۀ «۳»: مفهوم عبارت: تلاش هر کدام از کبوتران برای رهایی خود

مفهوم بیت: تأکید بر اتحاد و یکدلی و تعاون

گزینۀ «۴»: مفهوم عبارت: تأثیر قضا و سرنوشت در هلاکت موجودات

مفهوم بیت: قضا و سرنوشت را بی‌تأثیر می‌داند.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀهای ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۱۵-

(ابراهیم رضایی مقرم - لاهیجان)

مفهوم منظومۀ داده شده و بیت گزینۀ «۱»، «بیان مقام والا و با ارزش انسان» است.

پیام مشترک صورت سؤال و بیت گزینۀ «۱»، آن است که انسان اشرف مخلوقات است.

مضموم سایر ابیات:

گزینۀ «۲»: انتقاد از رفتارهای ناپاک انسان

گزینۀ «۳»: پرهیز از پیروی از وسوسه‌های عقلانی

گزینۀ «۴»: ناپایداری عمر انسان

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۱۴۲)

۱۶-

(عبدالحمید رزاقی)

مفهوم مشترک گزینۀهای «۱»، «۲» و «۳»، آزمودن دوستان در روزهای سخت می‌باشد. مفهوم

گزینۀ «۴»: همان‌طور که در تجارت هم سود و هم زیان وجود دارد، گاهی میان دوستان جدایی پیش می‌آید.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۲۴)

۱۷-

(مریم شمیرانی)

مفهوم عبارت صورت سؤال «خضوع و خشوع و شکستن خود در برابر پروردگار است.»

این مفهوم در گزینۀهای «۱»، «۲» و «۴» دیده می‌شود.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۳۵)

۱۸-

(مریم شمیرانی)

در عبارت شعری صورت سؤال به این مفهوم اشاره شده است که فروتنی انسان را به خدا

نزدیک می‌کند و همین مفهوم با بیانی مشابه در بیت گزینۀ «۴» نیز بیان شده است.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۴۳)

۱۹-

(مهمربن زرنج - شیراز)

مفهوم جمله صورت سؤال این است که عزت و عظمت به کسی می‌رسد که تواضع داشته

باشد. این مفهوم در گزینۀهای «۱» و «۳» هم به وضوح دیده می‌شود. گزینۀ «۴» هم،

می‌گوید تکبر مانند تاج است اگر این تاج را از سر بیندازی، سر بلند می‌شوی.

بیت گزینۀ «۲»: اگر تو به من تاج‌بخشی، مایۀ سرافرازی من است. تو مرا درباب تا دیگر

کسی نتواند مرا خوار نماید.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۴۵)

۲۰-

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و گزینۀهای «۱»، «۲» و «۴» آن است که رهبر موظف به

رعایت حال زبردستان است ولی در گزینۀ «۳» شاعر معتقد است که زبردستی را که به

مقام بالا می‌رسد، نباید به چشم حقارت نگریست.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفۀ ۱۲۲)

عربی (زبان قرآن (۲)

۲۱-

(مسین رضایی، ترجمه، صفحه‌ی ۸۹)

«کانت ... تطلب» می‌خواست، «أمتاً» مادرمان، «دائماً» همواره، همیشه، «أن تقرأ»: که بخوانیم،

«دروستا» درس‌هایمان، «نعملَ به»: انجام دهیم، «واجباتنا المدرسیّة» تکالیف مدرسه‌ای مان

توضیح تکات درسی:

۱) کان + فعل مضارع ← ماضی استمراری فارسی

۲) أن + فعل مضارع ← مضارع التزامی فارسی

۲۲-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، ترجمه، ترکیبی)

«الطلابُ الَّذین» دانش‌آموزانی که، «یطلبون الراحة» راحتی را می‌طلبند، «لَسْنُ یُجَحِّحُوا» موفق

نخواهند شد، «فی أعمالِهِم و واجباتِهِم»: در کارها و تکالیفشان، در کارها و تکالیف خود

۲۳-

(داود پاوشی، ترجمه، صفحه‌ی ۷۵ تا ۷۷)

«یَقْلَمُ» (در این‌جا) باید بدانند / «لا یضیعوا»: نباید از بین ببرند (لای نهی)

۲۴-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

«لم تُسافرُوا»: به معنای «سفر نکردید» است.

تکمه: لم + فعل مضارع: معادل ماضی ساده یا نقلی منفی فارسی

۲۵-

(مسین رضایی، تعویب، ترکیبی)

برای سلامتی جسم خود: «لصحة جسمنا»، اسراف نخواهیم کرد: «لن نُسرف»، خوردن:

«الاکل»، آشامیدن: «الشرب»

۲۶-

(عمادالدین صالحیان، مفهوم، ترکیبی)

عبارات این گزینه بر «عربی بودن قرآن» دلالت دارند.

۲۷-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت، ترکیبی)

«الحضرات» (تمدن‌ها) با «الثقافات» (فرهنگ‌ها) مترادف نیست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: أعداء: (دشمنان) ≠ أصدقاء: (دوستان)

گزینه‌ی «۲»: «المُحاوَلَة = الجُهد (تلاش)

گزینه‌ی «۳»: رَفَعَ: (بالا برد) ≠ نَزَلَ: (پایین آورد)

۲۸-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، لغت و مفهوم، ترکیبی)

«دانشنامه کلمات و واژگان زیادی را از زبانی به زبان دیگر دربر می‌گیرد.» نادرست است.

(المعجم به معنی فرهنگ لغت درست می‌باشد).

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: ماری شبمل زبان‌های زیادی را یاد گرفت و به زبان فارسی سخنرانی‌هایی

ارائه می‌کرد.

گزینه‌ی «۲»: هر کس سال‌های زیادی درس بخواند می‌تواند به مدرک دکترا دست یابد.

گزینه‌ی «۴»: هنگامی که درجه حرارت در بدنت بالا می‌رود پس بر این دلالت دارد که تب داری.

۲۹-

(مریم آقاییاری، لغت و قواعد، صفحه‌ی ۸۱)

«إخوتی» (برادرانم) از «إخوة + ی» تشکیل شده است که «إخوة» جمع مکسر «أخ» و

مذکر است، پس با فعل مؤنث «لم ترجع» تناسب ندارد و برای جای خالی مناسب نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أخواتی»: خواهرانم (جمع «أخت» و مؤنث است).

گزینه‌ی «۳»: «بناتی»: دخترانم (جمع «بنت» و مؤنث است).

گزینه‌ی «۴»: «أختای»: دو خواهرم (مثنای «أخت» و مؤنث است).

ترجمه‌ی متن:

در همه‌ی منابع علمی اروپایی مشهور است که اسحاق نیوتون جاذبه را کشف کرده است؛ ولی واقعیت این است که دانشمندان مسلمان، این قانون را قرن‌ها پیش از او کشف کرده بودند. قانون جاذبه گویا نزد این دانشمندان شناخته شده بود، زیرا ما می‌خوانیم که بسیاری از آن‌ها مانند بیرونی و ابن سینا و نصیرالدین طوسی موضوع جاذبه را در مطالعات و تألیفاتشان تحت عنوان «نیروی طبیعی» مطرح کرده‌اند. ای کاش مسلمانان از خواب غفلت بیدار شوند و مشعل هدایت را دوباره به دست‌هایشان بگیرند، شاید آن‌ها بزرگی و عزتشان را از نو بسازند. «اگر خداوند بلندمرتبه بخواهد»

۳۰- (ابوالفضل تائبیک، درک مطلب، ترکیبی)

طبق متن، قانون جاذبه از طرف مسلمانان (دانشمندان مسلمان) کشف شد.

۳۱-

(ابوالفضل تائبیک، درک مطلب، ترکیبی)

«قانون جاذبه نزد مسلمانان به نیروی طبیعی شناخته شده بود.» که طبق متن، صحیح است.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «دانشمندان ما قبل از نیوتون قانون جاذبه را نمی‌شناختند.»

گزینه‌ی «۳»: «بیرونی در مطالعاتش این قانون را به ابن سینا یاد داد.»

گزینه‌ی «۴»: «مسلمانان بزرگی و عزتشان را در قرن اخیر، از نو ساخته‌اند.»

۳۲-

(ابوالفضل تائبیک، درک مطلب، ترکیبی)

حرکت گذاری صحیح کل عبارت این چنین است:

«لَبِيتَ الْمَسْلَمِينَ يَسْتَبِقُونَ مِنْ نَوْمِ الْغَلَّةِ وَيَأْخُذُونَ مَسْعَلَ الْهِدَايَةِ بِأَيْدِيهِمْ مِنْ جَدِيدٍ»

۳۳-

(ابوالفضل تائبیک، درک مطلب، ترکیبی)

«اِكْتَشَفُوا» فعل ماضی، صیغه‌ی للغائبین (جمع مذکر غائب)، ثلاثی مزید از باب «افتعال».

مبنی، معلوم متعدی است.

۳۴-

(ابوالفضل تائبیک، درک مطلب، ترکیبی)

«معروفاً» اسم، مفرد، مذکر، اسم مفعول، نکره، معرب و از نظر محل اعرابی، خبر «کان» و منصوب است.

۳۵-

(کنکور سراسری ۸۴ (با تغییر)، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶ کتاب درسی)

در این عبارت، «أری» فعل مضارع است و «لا» قبل از آن با توجه به معنی و ظاهر فعل، «لا»ی نفی یا نافی است نه ناهیه. ترجمه‌ی عبارت: «امشب در آسمان ستاره‌ای را نمی‌بینم.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: با توجه به معنای عبارت، پی می‌بریم که «لا» در هر دو مورد، نفی است.

گزینه‌ی «۲»: با توجه به معنای عبارت پی می‌بریم که «لا»ی نهی است.

گزینه‌ی «۳»: «لا» قبل از فعل «تأکلین» لای نفی (نافیه) است؛ لا تأکلین: نمی‌خوری

۳۶-

(رُشَا معصومی، قواعد، صفحه‌ی ۷۵)

در گزینه‌ی «۲» حرف «لم» به‌اضافه فعل مضارع «أعهد»، فعل ماضی منفی ساخته است. (لم

أعهد: عهد نیستم، پیمان نگرفتم)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «لن یخرج»: «خارج نخواهد شد» فعل آینده منفی است.

گزینه‌ی «۳»: حرف «لم» برای چه، یک کلمه‌ی پرسشی است و با حرف «لم» فرق می‌کند.

گزینه‌ی «۴»: «ما» در این گزینه به معنی «آنچه» است، نه حرف نفی ماضی.

۳۷-

(رُشَا معصومی، قواعد، ترکیبی)

ترجمه کامل عبارت: «دانشجو بسیار کوشید، پس در امتحانات موفق شد!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: با توجه به قید زمان «غداً فرداً»، «لم» نمی‌تواند جای خالی را پر کند. چرا که

در این صورت معنای ماضی می‌گیرد که با قید جمله مناسب ندارد. (لم تأخذ: نگرفت)

گزینه‌ی «۲»: «إن» برای جمله‌های شرطیه به کار می‌رود و در این‌جا جمله‌ی شرطی نیست

و حرف «أن» متناسب با فعل «أذهب» است.

گزینه‌ی «۳»: با توجه به فاعل «أخت: خواهر» که یک اسم مؤنث است، فعل جمله نیز باید

متناسب با آن به صورت مؤنث بیاید، بنابراین «کانت» صحیح است.

۳۸-

(سعید یعفری، قواعد، صفحه‌ی ۹۰)

«مسموح» خبر «لیس» است و باید به صورت منصوب (مسموحاً) بیاید.

۳۹-

(سعید یعفری، قواعد، صفحه‌ی ۷۵ تا ۷۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: لا ینظر: (لا النافیة)

گزینه‌ی «۲»: لا نلتعم: (لام بمعنی «حتی»)

گزینه‌ی «۴»: لا تعذب: (لا الناهیة)

۴۰-

(مروانه صبرایی، قواعد، صفحه‌ی ۹۰)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: اسم فعل ناقص باید مرفوع و خبرش منصوب باشد: «الصَّبْرُ مُفْتاح».

گزینه‌ی «۳»: «حُزن» اسم مؤخر «لیس» و مرفوع است: «حُزن».

گزینه‌ی «۴»: اسم فعل ناقص باید مرفوع باشد: «الشَّهید».

دین و زندگی (۲)

۴۱-

(مفهم آقا صالح، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۳ و ۱۷۴)

امام عصر (ع) فرمود: «وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ: و در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید. که آنان (فقها) حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آنها می‌باشم.»

مراجعه به متخصصان دین (فقها) و آموختن احکام دین از آنها را پیروی یا تقلید می‌گویند.

۴۲-

(سیر اسیان هنری، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۵ و ۱۷۶)

تشخیص شرایط مشروعیت ولی فقیه بر عهده مجلس خبرگان است و حضرت آیت الله خامنه‌ای با تشخیص مجلس خبرگان به شیوه غیرمستقیم پس از رحلت امام خمینی (ره) مسئولیت رهبری جامعه را بر عهده گرفتند.

۴۳-

(مفهم آقا صالح، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۱)

از آنجا که در این آیه، خداوند حجتی در زمان پیامبر (ص) و با وجود ایشان، عده‌ای را تشویق به فراگیری علم دین می‌کند، بنابراین تفقه در دین اختصاص به عصر غیبت یا عصر پیامبر (ص) ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: مطابق با عبارت «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً» همه مؤمنان نمی‌توانند برای تفقه در دین اعزام شوند.

گزینه‌ی «۳»: در این آیه فقط به انذار (نه بشارت) نسبت به فرامین الهی، اشاره شده است.

گزینه‌ی «۴»: در این آیه به مسئولیت ولایت ظاهری، اشاره نشده است.

۴۴-

(مفهم علی عبارتی، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۹ و ۱۹۰)

ولایت و حکومت اسلامی، قلعه محکمی است که منتظران ظهور امام عصر (ع) به پشتوانه آن، می‌توانند خود را برای ظهور آماده کنند؛ و این یکی از مصداق‌های دقیق «انتظار فرج» است.

برقراری حکومت اسلامی، علاوه بر اینکه یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است، به مؤمنان و منتظران مهدی (ع) فرصت می‌دهد که در حد توان، آنچه را برای ظهور لازم است فراهم سازند.

۴۵-

(سیر اسیان هنری، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۲)

هدف دموکراسی‌های رایج در جهان ← برآوردن تمایلات و خواسته‌های دنیوی مردم ثمره برقراری عدالت اجتماعی و تلاش برای آسایش و رفاه مردم در حکومت اسلامی ← کاهش فاصله طبقاتی

۴۶-

(مفهم آقا صالح، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۳)

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «فَمَا رَحْمَةٌ مِنْ اللَّهِ لَيْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ نَفْثًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضْنَا مِنْ حَوْلِكَ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ: به مهر الهی با آنان نرم شدی؛ اگر تندخو و سخت دل بودی، از گرد تو پراکنده می‌شدند، پس از آنان درگذر، و برای آنان آوازش طلب کن، و در این کار با آنان مشورت کن و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل نما که خدا توکل‌کنندگان را دوست دارد.»

۴۷-

(مفهم رضایی بقا، عزت نفس، صفحه‌ی ۲۰۰ و ۲۰۱)

هر انسانی در درون خود، گاه و بیگاه با تمایلات و خواسته‌هایی روبه رو می‌شود که پاسخ مثبت دادن به آنها، عزت نفس را ضعیف می‌کند و انسان را به سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد، پس تضعیف عزت نفس، نتیجه پاسخ مثبت دادن و پذیرفتن خواسته‌های نامشروع است.

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده (نه اینکه آلوده نشده!) و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.

۴۸-

(مفهم حسین پور، عزت نفس، صفحه‌ی ۱۹۸ و ۱۹۹)

خداوند با اشاره به جایگاه انسان در خلقت می‌فرماید: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم» که نشان‌دهنده شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک (از جمله راه‌های تقویت عزت نفس) می‌باشد. امیرالمؤمنین علی (ع) نیز در همین رابطه می‌فرماید: «لَيْسَ لِنَفْسِكُمْ مَنَّا إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوا إِلَّا بِهَا: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس خود (را) به کمتر از آن نفروشید.»

۴۹-

(مفهم مقرر، زمینه‌های پیوند، صفحه‌ی ۲۱۳ و ۲۱۶)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد. برای اینکه یک ازدواج موفق داشته باشیم که هم منجر به جدایی نشود و هم آرامش و خوشبختی را به دنبال داشته باشد، لازم است که در تشکیل خانواده به هر چهار هدف ازدواج توجه کنیم و رشد اخلاقی و معنوی را در مرتبه برتر قرار دهیم.

۵۰-

(مفهم رضایی بقا، زمینه‌های پیوند، صفحه‌ی ۲۰۹)

خداوند در عبارت قرآنی «وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ» به نعمت‌های «بَنِينَ وَ حَفَدَةً: فرزندان و نوادگان» و «رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ: به شما از پاکیزه‌ها رزق و روزی داد» اشاره کرده است.

در آیه شریفه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»، هدف و غایت از بیان آفرینش همسران، تفکر در نشانه‌های الهی (ان فی ذلک لآیات لقوم یفکرون) بیان شده است.

دین و زندگی (۱۲) (شاهد گواه)

۵۱-

(کتاب آبی، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۵ کتاب درسی)

رهبر جامعه اسلامی باید هم مشروعیت داشته باشد (شرایط ۵ گانه) و هم مقبولیت (مردم با آگاهی و شناخت او را قبول داشته باشند).

۵۲-

(کتاب آبی، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۴ کتاب درسی)

آن کسی که توانایی لازم برای برپایی و اداره حکومت را دارد، ولی فقیه است و مرجعیت دینی در شکل مرجعیت فقیه و ولایت ظاهری به صورت ولایت فقیه استمرار می‌یابد.

۵۳-

(کتاب آبی، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۴ کتاب درسی)

رهبر جامعه اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.

۵۴-

(کتاب آبی، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۷ کتاب درسی)

کارگزاران همان یاران و کمک‌کنندگان به رهبرند. اگر کارگزاران جامعه وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند، اعتماد مردم به حکومت روز به روز افزایش می‌یابد.

۵۵-

(کتاب آبی، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۶ کتاب درسی)

این‌که باید بتوانیم به‌گونه‌ای عمل کنیم که بیش‌ترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های آنان بزنیم و خود کم‌ترین آسیب را ببینیم، ناظر بر افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی به عنوان یکی از مسئولیت‌های مردم در قبال رهبر اسلامی است.

۵۶-

(کتاب آبی، مرجعیت و ولایت فقیه، صفحه‌ی ۱۷۴ و ۱۷۵ کتاب درسی)

مدیر و مدبّر بودن و شجاعت و قدرت روحی داشتن از شرایط اختصاصی ولی فقیه است.

۵۷-

(کتاب آبی، رهبری و مردم، صفحه‌ی ۱۸۸ کتاب درسی)

حضرت علی (ع) در نامه خود به مالک‌اشتر می‌فرماید: «دل خویش را نسبت به مردم مهربان کن و با همه دوست و مهربان باش؛ چراکه مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.»

۵۸-

(کتاب آبی، عزت نفس، صفحه‌ی ۱۹۹ کتاب درسی)

امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» پس پاسداری از نعمت آزادی اعطا شده از جانب خداوند در گرو نفی بندگی جز اوست.

۵۹-

(کتاب آبی، زمینه‌های پیوند، صفحه‌ی ۲۱۱ کتاب درسی)

ثمره تفاوت انسان‌ها از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» آن است که هر دو را به هم نیازمند کرده بدون آن‌که یکی بر دیگری برتری داشته باشد؛ زیرا برتری هرکس نزد خداوند به تقواست که باید آن را در وجود خود پرورش دهد.

۶۰-

(کتاب آبی، زمینه‌های پیوند، صفحه‌ی ۲۱۳ کتاب درسی)

قرآن کریم، از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج به هیچ وجه در پی رابطه غیرشرعی، چه پنهان و چه آشکار، با جنس مخالف نباشند، که زیان آن تا قیامت دامنگیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

زبان انگلیسی (۲)

۶۱-

۱) دیدن، بازدید کردن
۲) خواستن

۲) انتظار داشتن
۴) رسیدن، گرفتن

(علی شکوهی)

(کلوز تست)

۶۲-

۱) علاقه‌مند کردن
۲) ساختن

۲) بازتاب کردن
۴) ارزش دادن

(علی شکوهی)

(کلوز تست)

۶۳-

۱) احساس کردن
۲) خریدن

۲) بافتن
۴) متعجب کردن

(علی شکوهی)

(کلوز تست)

۶۴-

نکته: برای استفاده از صفت مفعولی یک فعل باید از شکل سوم آن یعنی "verb+ ed" استفاده کنیم.

(علی شکوهی)

(کلوز تست)

۶۵-

۱) مهربان
۲) فراموش کار

۲) مشخص
۴) بی‌دقت

(علی شکوهی)

(کلوز تست)

۶۶-

۱) کوزه‌گری
۲) تنوع

۲) فعالیت
۴) ورزش

(عبدالرشید شفیعی)

(کلوز تست)

۶۷-

۱) آموزش دادن
۲) تصور کردن

۲) قدر دانستن
۴) تمرین کردن

(عبدالرشید شفیعی)

(کلوز تست)

۶۸-

۱) ترساندن
۲) شنا کردن

۲) ماهی‌گیری کردن
۴) خسته کردن

(عبدالرشید شفیعی)

(کلوز تست)

۶۹-

۱) منحصر به فرد
۲) ملی

۲) متضاد، مخالف
۴) توریستی

(عبدالرشید شفیعی)

(کلوز تست)

۷۰-

۱) از نظر اخلاقی
۳) به‌نرمی

۲) به‌طور جالب
۴) به‌خصوص

(عبدالرشید شفیعی)

(کلوز تست)

۷۱-

ترجمه‌ی جمله: «بهترین عنوان برای این متن، فرهنگ است.»

(مجتبی درفشان)

(درک مطلب)

۷۲-

ترجمه‌ی جمله: «فرهنگ مفهومی عمومی‌تر برای مردم شناسان دارد.»

(مجتبی درفشان)

(درک مطلب)

۷۳-

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "its" در پاراگراف «۱» به کشور اشاره دارد.»

(مجتبی درفشان)

(درک مطلب)

۷۴-

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»
"anthropologists"، مردم‌شناسان»

(مجتبی درفشان)

(درک مطلب)

۷۵-

ترجمه‌ی جمله: «تمایز بین انسان و غیر انسان مفهوم مردم‌شناختی فرهنگ است.»

(مجتبی درفشان)

(درک مطلب)

۷۶-

ترجمه‌ی جمله: «متن اساساً درباره‌ی چه چیزی بحث می‌کند؟»
«انرژی از کجا می‌آید و چه‌طور استفاده می‌شود.»

(مهم‌سهرابی)

(درک مطلب)

۷۷-

ترجمه‌ی جمله: «این متن مشکل سوخت‌های فسیلی که باعث آلودگی می‌شود را توصیف می‌کند. راه حل در متن برای این مشکل چیست؟»
«استفاده از منابع انرژی جایگزین»

(مهم‌سهرابی)

(درک مطلب)

۷۸-

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "thrive" که در خط ۴ زیر آن خط کشیده شده است نزدیک‌ترین معنی را به سالم‌بودن دارد.»

(مهم‌سهرابی)

(درک مطلب)

۷۹-

ترجمه‌ی جمله: «چرا نویسنده در این متن از کلمه‌ی "clean" استفاده می‌کند؟» «برای نشان دادن اولویت انرژی‌های تجدیدپذیر نسبت به سوخت‌های فسیلی.»

(مهم‌سهرابی)

(درک مطلب)

۸۰-

ترجمه‌ی جمله: «این متن اظهار می‌کند که تعداد زیادی از دانشمندان دارند کار می‌کنند تا تحقیق کنند و منابع انرژی دیگر را توسعه دهند، بنابراین جهان به آرامی در حال تغییر است. چون هنوز کارهایی وجود دارد که باید انجام شود.»

(مهم‌سهرابی)

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۷)

۸۶-

(اسماعیل زارع، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵)

اگر مقدار یک متغیر در فواصل منظم گردآوری شوند و نمودار پراکنش نگاهت آن داده‌ها را با پاره‌خط‌هایی در طول زمان به هم وصل کنیم، نمودار سری زمانی ایجاد می‌شود. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم: در گزینه «۲» فواصل زمانی اطلاعات ذخیره شده به صورت منظم ۳ واحدی است و در گزینه‌های «۱» و «۳» فواصل زمانی ثابت نیستند و در گزینه «۴» فواصل زمانی ثابت هستند، ولی زمان نمی‌تواند منفی باشد، پس نادرست است و نمی‌تواند سری زمانی باشد.

۸۷-

(اسماعیل زارع، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵)

در نمودار (الف)، نمودار سری زمانی در فواصل ۲ تا ۸ و ۸ تا ۱۴ یکسان هستند، پس دوره تناوب آن $6 = 8 - 2 = 8 - 14 = 14$ سال است.
ولی در نمودار (ب) نمودار سری زمانی در فواصل ۳ تا ۱۱ و ۱۱ تا ۱۹ یکسان هستند، پس دوره تناوب آن $8 = 11 - 3 = 11 - 19 = 11$ سال است. پس اختلاف دوره تناوب آن‌ها $2 = 8 - 6 = 11 - 19$ سال است.

۸۸-

(امیر مهوریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۰)

۸۰ درصد جمعیت کشور بالای ۱۶ سال است، یعنی:

$$\frac{80}{100} \times 50 = 40 = \text{میلیون نفر}$$

تعداد افراد تحصیل کرده بالای ۱۶ سال:

$$\frac{70}{100} \times 40 = 28 = \text{میلیون نفر}$$

تعداد افراد فاقد تحصیلات دانشگاهی بالای ۱۶ سال:

$$\frac{30}{100} \times 40 = 12 = \text{میلیون نفر}$$

اگر بیکاران با تحصیلات دانشگاهی x نفر و بیکاران فاقد تحصیلات دانشگاهی y نفر باشند:

$$25 = \frac{x+y}{40} \times 100 \Rightarrow x+y = 10$$

$$\begin{cases} x = 1/5y \\ x+y = 10 \end{cases} \Rightarrow 2/5y = 10 \Rightarrow y = 4 \Rightarrow x = 6 \Rightarrow \text{میلیون نفر } x = 6 \Rightarrow \text{میلیون نفر } y = 4$$

نرخ بیکاری افراد تحصیل کرده:

$$\frac{6}{28} \times 100 = 21/4 \%$$

۸۱-

(اسماعیل زارع، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۰)

$$13 + 7 = 20 = \text{جمعیت بیکار} + \text{جمعیت شاغل} = \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{درصد} = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{7}{7+13} \times 100 = \frac{7}{20} \times 100 = 35$$

۸۲-

(اسماعیل زارع، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۱)

طبق رابطه شاخص توده بدنی داریم:

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن مطلوب برحسب کیلوگرم}}{(\text{قد برحسب متر})^2} \Rightarrow 24 = \frac{\text{وزن}}{(2)^2}$$

$$\text{کیلوگرم} = 96 = 4 \times 24 = (2)^2 \times 24 = \text{وزن مطلوب برحسب کیلوگرم}$$

۸۳-

(امیر زرائدوز، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۸ تا ۶۰)

$$149 = \frac{200 \times 6000 + 50 \times 600}{200 \times 4000 + 50 \times 500} \times 100 = \text{شاخص بهای نان و گوشت}$$

تورم =

(شاخص بهای مرغ و نان در سال پایه) - (شاخص بهای مرغ و نان در سال مورد نظر)

$$= 149 - 100 = 49 \%$$

۸۴-

(امیر زرائدوز، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۲)

$$[4 \times 50] \text{ میانگین تعداد لغات هر جمله + درصد لغات دشوار } = \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$\Rightarrow A = 5 = [5/2] = \text{شاخص پایه آموزش کتاب A} = [13 \times 40/4]$$

$$\Rightarrow B = 7 = [7/2] = \text{شاخص پایه آموزش کتاب B} = [18 \times 40/4]$$

$$\Rightarrow A \text{ و } B = 2 = 7 - 5 = \text{اختلاف شاخص‌های کتاب A و B}$$

۸۵-

(امیر زرائدوز، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵)

قیمت‌ها هر ۸ سال، تکرار می‌شوند، یعنی اگر عدد ۸ یا هر مضربی از ۸ را به

۱۳۹۷ اضافه کنیم یا از آن کم کنیم، قیمت تغییری نمی‌کند:

$$\text{قیمت در سال‌های ۸۱ و ۹۷ یکسان است.} \Rightarrow (1381 = 1397 - 16)$$

قیمت در سال‌های ۱۴۰۵ و ۱۳۹۷ برابر است. $\Rightarrow (1405 = 1397 + 8)$

پس قیمت هر بشکه نفت در سال‌های ۱۴۰۵ و ۱۳۸۱ برابر با ۸۰ دلار است و نسبت

قیمت‌ها برابر ۱ است. (چون با هم مساوی‌اند).

۸۹-

(امیر مضموریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

خط فقر، نصف میانگین درآمد افراد جامعه است.

$$\frac{\bar{x}}{2} = 1/0.5 \Rightarrow \bar{x} = 2/1$$

$$\bar{x} = \frac{0/8 + 0/9 + 1/6 + m + n + 2/9 + 3/5 + 3/7}{8} = 2/1$$

$$\Rightarrow m + n + 13/4 = 16/8$$

$$\Rightarrow m + n = 3/4$$

برای محاسبه خط فقر از طریق میانه، ابتدا باید میانه را محاسبه کرد. از آنجا که تعداد داده‌ها ۸ تا است، میانه برابر است با میانگین دو داده وسطی، یعنی:

$$\text{میانه} = \frac{m + n}{2} = 1/7$$

خط فقر نصف میانه است، یعنی:

$$1/7 \div 2 = 0/85$$

۹۰-

(امیر مضموریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۸ تا ۶۰)

اگر مقدار گوشت مصرفی در سال، x کیلوگرم باشد، میزان نان مصرفی $4x$ و میزان برنج مصرفی، $6x = 1/5 \times 4x$ خواهد بود.

$$\text{شاخص‌های کالاها} = \frac{1000 \times (4x) + 41600 \times (x) + 8500 \times (6x)}{500 \times (4x) + 22000 \times (x) + 6000 \times (6x)} \times 100$$

$$= \frac{96600x}{60000x} \times 100 = 161$$

ریاضی و آمار (۲) (شاهد «گواه»)

۹۱-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی)

ابتدا درآمد ماهیانه هر فرد جامعه را به دست می‌آوریم و سپس از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم.

$$\frac{4200}{3} = 1400, \quad \frac{5200}{4} = 1300$$

$$\frac{2000}{2} = 1000, \quad \frac{7500}{5} = 1500$$

$$\frac{2600}{2} = 1300$$

$$1000, 1000, 1300, 1300, 1300, 1300, 1300, 1300, 1300, 1400, 1400, 1400, 1500, 1500, 1500, 1500, 1500$$

$$\text{میانه} = \frac{1300 + 1400}{2} = 1350$$

$$\text{هزار تومان} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{1350}{2} = 675$$

با توجه به اینکه متوسط درآمد هر فرد جامعه بالاتر از خط فقر است، پس به هیچ

کس یارانه تعلق نمی‌گیرد.

۹۲-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی)

چون به متوسط درآمد هر فرد ۴۰ هزار تومان اضافه شده، پس:

$$6000000 + \frac{40000}{2} = 6200000$$

سپس متوسط درآمد هر فرد را دو برابر کرده‌ایم:

$$6200000 \times 2 = 12400000$$

پس خط فقر جدید ۱۲۴۰ هزار تومان (معادل یک میلیون و دویست و چهل هزار تومان) است.

۹۳-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۸ تا ۶۰ کتاب درسی)

فرض کنیم قیمت برنج در سال ۹۶ برابر x تومان باشد:

$$200 = \frac{80 \times x + 20 \times 8000}{80 \times 5000 + 20 \times 2000} \times 100$$

$$\Rightarrow 2 = \frac{80x + 160000}{40000 + 40000} \Rightarrow 2 = \frac{80x + 160000}{80000}$$

$$\Rightarrow 880000 = 80x + 160000 \Rightarrow x = 9000$$

۹۴-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۰ کتاب درسی)

میلیون نفر $11 - 3 = 14$ = جمعیت فعال

نرخ بیکاری بعد از ایجاد ۵۰۰ هزار شغل یا $0/5$ میلیون شغل برابر است با:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{2 - 0/5}{11} \times 100 = 13/6$$

۹۵-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۲ کتاب درسی)

$$\frac{3 - 4}{4} \times 100 = -25 \text{ درصد}$$

شاخص پوسیدگی دندان در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۰ به اندازه ۲۵ درصد کاهش داشته است.

۹۶-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۲ کتاب درسی)

رابطه شاخص پایه آموزشی به صورت زیر می‌باشد.

$$[4/0] \times (\text{میانگین تعداد لغات در هر جمله} + \text{درصد لغات دشوار}) : \text{شاخص پایه آموزش}$$

که حال با بررسی گزینه‌ها، شاخص پایه آموزشی هر گزینه را می‌یابیم:

$$1) [4/8] = [4/8] = [12 \times 0/4] = [(2+10) \times 0/4] : \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$2) [5/6] = [5/6] = [14 \times 0/4] = [(4+10) \times 0/4] : \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$3) [6] = [6] = [15 \times 0/4] = [(5+10) \times 0/4] : \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$4) [6/8] = [6/8] = [6/8] = [(7+10) \times 0/4] : \text{شاخص پایه آموزش}$$

بنابراین گزینه «۲» درست است.

علوم و فنون ادبی (۲)

(کامظم کاظمی، کنایه، ترکیبی)

۱۰۱-

(ب) مجاز: خاک ← قبر، گور / کنایه: دامن‌کشان گذشتن ← با ناز راه رفتن
(د) مجاز: فردا ← قیامت، آینده یا امروز ← زمان حال، زندگی دنیوی / کنایه: خاک بر سر کردن: ← اظهار بدبختی و بیچارگی / «خاک راه شدن» ← اظهار فروتنی

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد، کنایه، صفحه‌ی ۹۵)

۱۰۲-

مفهوم کنایه مشخص شده در گزینه «۳»، «عصبانیت» است.

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۸۹ و ۹۱)

۱۰۳-

پایه‌های آوایی مصراع گزینه‌ی «۲» فقط به یک صورت قابل تقسیم‌بندی است.

(شکل اول)

(شبنم رمشانی، کنایه، صفحه‌ی ۹۵)

۱۰۴-

«دست شستن» کنایه از «قطع امید کردن» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تخم افکندن در شوره‌خاک کنایه از کار بیهوده کردن

گزینه «۲»: باد در قفس کردن کنایه از کار بیهوده کردن

گزینه «۴»: آب بر ریسمان بستن کنایه از کار بیهوده کردن

(ممتاز شریفی، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۸۹)

۱۰۵-

بیت مذکور را می‌توان به دو صورت متفاوت برش هجایی داد که در هر دو صورت وزن

ناهمسان دولختی به دست می‌آید. اگر بیت را به صورت «سه‌تایی - چهارتایی» برش

هجایی بزنیم وزن «مفعول فاعلاتن» «- - U // U - -» به دست می‌آید و اگر به

صورت «چهارتایی - سه‌تایی» برش بزنیم وزن «مستفعلن فعولن»

«- - U // U - -» به دست می‌آید.

۹۷-

(کتاب آبی، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵ کتاب درسی)

در نمودار سری زمانی نقاط را با پاره‌خط به هم وصل می‌کنیم.

با توجه به اطلاعات جدول داده شده گزینه «۴» درست است.

۹۸-

(کتاب آبی، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵ کتاب درسی)

دمای بدن در طی سه روز ثبت شده از ۷ صبح تا ۱۲ ظهر همواره صعودی نیست.

مثلاً در روز دوم از ۷ صبح تا ۸ صبح کاهش دما داشته است.

۹۹-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی)

$21 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 =$ تعداد کل افراد

$1000 + 2400 + 3300 =$ مجموع درآمد ماهیانه

$4000 + 6000 + 7200 = 23900$

هزار تومان $\bar{x} = \frac{23900}{21} \approx 1138/09$

هزار تومان $\frac{\bar{x}}{2} = \frac{569}{2} = 569/04$ خط فقر بر حسب میانگین

خط فقر بر حسب میانه:

$\frac{1000}{1} = 1000, \frac{2400}{2} = 1200, \frac{3300}{3} = 1100$

$\frac{4000}{4} = 1000, \frac{6000}{5} = 1200, \frac{7200}{6} = 1200$

درآمد ماهیانه افراد را به ترتیب از کوچک‌تر به بزرگ‌تر می‌نویسیم:

۱۰۰۰	۱۱۰۰	۱۲۰۰
۵ نفر	۳ نفر	۱۳ نفر

تومان $1200 =$ داده یازدهم = میانه \Rightarrow

هزار تومان $\frac{1200}{2} = 600 =$ خط فقر بر حسب میانه \Rightarrow

هزار تومان $30/96 = 569/04 - 600 =$

خط فقر بر حسب میانه تقریباً $30/96$ هزار تومان از خط فقر بر حسب میانگین

بیش تر است.

۱۰۰-

(کتاب آبی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۱ کتاب آبی)

با توجه به وزن و قد هر یک، شاخص توده بدنی (BMI) آن‌ها را می‌یابیم:

زهرا $BMI = \frac{80}{(1/6)^2} = 31/25$

نگار $BMI = \frac{90}{(1/8)^2} = 27/77$

با توجه به شاخص توده بدنی (BMI) به دست آمده برای هر دو در می‌یابیم که

هیچ کدام وزن مطلوب را ندارند.

کتاب (۲)

۱۱۱- (ماترہ سارات شاهمراری، قرون وسطا، صفه‌های ۱۶۸، ۱۶۹ و ۱۷۲)
الف) در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م. به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا بر سر کار آمدند. این فرمانروایان به منظور ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی فئودال‌ها، اقدام به تشکیل ارتش منظم و دائمی کردند. در نتیجه این اقدام، حکومت مرکزی تقویت شد.
ب) رسم بخشش گناهان از جمله رسوم دینی بود که نفوذ و تأثیر گسترده‌ی کلیسا را در قرون وسطا نشان می‌دهد.
پ) مدرسه‌های حقوق و طب از نخستین مراکز آموزش عالی اروپایی بودند که در ایتالیا گشایش یافتند.

۱۱۲- (معمومه مسینی صفا، قرون وسطا، صفه‌ی ۱۶۶ و ۱۶۷)
تشریح عبارت‌های نادرست:
ب) صلیبیان در نخستین جنگ با استفاده از اختلاف و دشمنی‌هایی که بین خلافت‌های عباسیان و فاطمیان وجود داشت، شهر بیت المقدس و چند شهر دیگر منطقه‌ی شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند.
ج) جنگ‌های صلیبی زمینه‌ساز انتقال دستاوردهای علمی مسلمانان به اروپاییان شد (نه بر عکس).
ه) در سواحل شام (نه سواحل مصر)

۱۱۳- (ماترہ سارات شاهمراری، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره‌ی صفوی، صفه‌های ۳۳۵، ۳۳۷، ۳۳۹ و ۳۴۲)
الف) شیخ زاهد گیلانی
ب) تبریز
پ) شاه تهماسب
ت) شاه سلطان حسین
ث) امام قلی‌خان

۱۱۴- (پهروز بیبی، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفه‌های ۱۴۸، ۱۴۹ و ۱۵۰)
در دوره‌ی صفوی که مقارن تحولات عظیم علمی در اروپا بود، علوم تجربی و ریاضیات رو به افول گذاشت. از شاعران شاخص عصر صفوی می‌توان وحشی بافقی، محتشم کاشانی و صائب تبریزی را نام برد و محمدباقر مجلسی صاحب دایرة المعارف بزرگ حدیثی به نام بحارالانوار است و نجوم و ستاره‌شناسی در دوره‌ی صفوی با خرافات آمیخته شد.

۱۱۵- (پهروز بیبی، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفه‌ی ۱۵۲)
معماری ایرانی عصر صفوی با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و نیز در سایه ثبات، امنیت و حمایت پادشاهان به‌ویژه شاه عباس اول، شکوفا شد و یکی از اعضای هیئت اعزامی لوئی چهاردهم پادشاه مقتدر فرانسه به اصفهان، پایتخت ایران را به واسطه داشتن پل‌های کم‌نظیر، مسجدهای فیروزه‌ای و ظرافت کاخ‌های شاهانه ستوده است.

۱۰۶-

(اعظم نوری نیا، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفه ۸۹)

اش	کو	ف	ها	ش	کف	ت
غی	رت	م	را	ب	گف	ت
-	-	U	-	U	-	-
وز	چش	م	بد	ن	هف	ت
می	خُر	د	هان	م	یا	لا
-	-	U	-	U	-	-

۱۰۷-

(سعیر یعفری، کنایه، صفه‌ی ۹۵)

می گیر / دل افروز / سرافراز

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اندر جگر نار فتادن / جگرسوز

گزینه ۳: بازار طرب تیز کن / باده به کف گیر

گزینه ۴: بیداری دولت / دولت بیدار

۱۰۸-

(سعیر یعفری، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفه‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۲)

مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن (مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: -UU- / -UU- // -U- / -U- : مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: -UU- / -UU- // -U- / -U- : مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن

گزینه ۴: -U- / -U- // -U- / -U- : مستفعلن مستفعلن // مستفعلن مستفعلن

۱۰۹-

(مهناز شریفی، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفه‌ی ۹۰)

همه ایبات به جز گزینه «ت» وزن دوری «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» دارند.

وزن بیت «ت»، «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است.

۱۱۰-

(مسس اصغری، کنایه، صفه‌ی ۹۷)

الف) کنایه: پای در گل بودن (گرفتار و اسیر بودن) - استعاره: ای گل کاهل

د) کنایه: در خاک خفتن (مردن) - استعاره: «گل» استعاره از معشوق

تشریح گزینه‌های دیگر:

ب) کنایه: ثابت قدم بودن (عزم و اراده‌ی راسخ داشتن) - استعاره ندارد.

ج) کنایه: نقش بر آب زدن (کار بی‌حاصل کردن) - استعاره ندارد.

جغرافیا (۲)

۱۱۶-

(مقصومه هسینی صفا، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۷۰ تا ۱۷۲)

الف) تلاش‌های سیاسی و نظامی امپراتوری بیزانس را برای تسلط بر کلیسای رم ناکام گذاشتند.
ب) به سبب رونق شهرهای اروپایی و افزایش ثروت و رشد جمعیت شهری، نیاز به علم و آموزش بیشتر شد.
ج) طالبان علم در دانشگاه پاریس به تحصیل حقوق، فلسفه و الهیات مسیحی می‌پرداختند.
د) توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م بود که در یکی از مهم‌ترین کتاب‌های خود با عنوان «اصول الهیات» از برهان ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد.

۱۱۷-

(مانندسارات شاهمردی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸ و ۱۴۰)

الف) ایلیخانان

ب) غرب و جنوب

پ) رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی توسط شاه اسماعیل اول دو پیامد مهم داشت: نخست این‌که بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نویای صفوی قرار گرفتند و در سایه این دولت متشکل، منسجم و متحد شدند. دوم، آن‌که این اقدام سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به‌ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق، شد.
ت) تصویر سکه در صورت سؤال مربوط به شاه عباس اول است.

۱۱۸-

(مانندسارات شاهمردی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌ی ۱۴۰)

شاه عباس اول پس از پایان دادن به سرکشی امرای قزلباش و سامان دادن به اوضاع داخلی، آماده مقابله با دشمنان خارجی شد. او به خوبی تشخیص داده بود که درگیری هم‌زمان با مهاجمان ازبک در شرق و ارتش قدرتمند عثمانی در غرب احتمال موفقیت را کاهش می‌دهد. به همین دلیل با عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربات سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند. سپس به آذربایجان حمله برد و نیروهای عثمانی را شکست داد و مناطق اشغالی شمال غرب ایران را آزاد کرد و علاوه بر آن عراق و عتبات را به قلمرو صفوی افزود.

۱۱۹-

(هژبر رهیمی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌ی ۱۴۵ و ۱۴۶)

پرتغالی‌ها نخستین اروپاییانی بودند که از طریق راه‌های دریایی جدید به اقیانوس هند و خلیج فارس رسیدند. ازبکان در دوران شاه تهماسب و شاه عباس اول خراسان را مورد تهاجم و غارت قرار دادند، اما سپاه صفوی قاطعانه آنان را شکست داد. سپاهیان عثمانی مریدان طریقت صفوی و شیعیان در آسیای صغیر را قتل عام کردند. با وجود اختلاف دولت صفوی و گورکانیان بر مسئله قندهار رابطه این دو کشور حسنه بود. در زمان حکومت شاه سلیمان در سال ۱۰۷۹ ق. نیروهای روسی به رشت حمله کردند.

۱۲۰-

(هژبر رهیمی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹ و ۱۴۰)

الف) شاه صفی، نوه و جانشین شاه عباس اول، از تعادل روحی و سلامت عقل بهره کافی نداشت. او دستور به قتل سردار باکفایتی مانند امام قلی‌خان، حاکم فارس داد.
ب) از جمله اقدامات شاه عباس انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان بود.
ج) به دنبال پیروزی شاه اسماعیل بر ازبکان بخش وسیعی از سرزمین‌های شرق ایران تا رود چیحون (آمویه) تحت حاکمیت صفویان درآمد.

۱۲۱-

(مقصومه هسینی صفا، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۵۰ و ۱۵۲)

الف) دنباله‌دار

ب) جمع و جور

ج) طویل

د) دنباله‌دار

ه) چندتکه (پاره پاره)

۱۲۲-

(مقصومه هسینی صفا، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۶ و ۱۴۷)

الف) ۲۰۰۰ کیلومتر

ب) بندر شهید رجایی

ج) ایران در دریای عمان دو بندر مهم، یعنی بندر جاسک و بندر اقیانوسی چابهار (در استان سیستان و بلوچستان)، دارد که به‌دلیل دسترسی به آب‌های آزاد، از قابلیت فوق‌العاده‌ای برای تجارت با جهان و توسعه حمل و نقل دریایی ایران و کشورهای آسیای میانه و قفقاز برخوردارند.

د) بخشی از آب‌های پهناور جنوب ایران از مصب اروندرود در غرب تا تنگه هرمز امتداد می‌یابد و خلیج فارس نام دارد و بخشی دیگر از تنگه هرمز به سمت مشرق تا دهانه خلیج گواتر (گوادر) امتداد می‌یابد و دریای مکران (عمان) نامیده می‌شود.

۱۲۳-

(مقصومه هسینی صفا، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۲، ۱۵۰ و ۱۵۱)

الف) بهترین شکل برای یک کشور، شکل فشرده است که در آن پایتخت در مرکز قرار گرفته است. در چنین وضعیتی، در کمترین زمان می‌توان از مرکز یک سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد. قابلیت دفاعی کشور در این شکل زیاد است.

ب) کشورهای طویل و چند تکه

ج) مناطق ژئوپلیتیکی جهان امروز، خلیج فارس، اتحادیه اروپا، دریای خزر و قفقاز

د) بازیگران سیاسی اصلی و عمده جهان عبارتند از: سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد، حکومت‌های مستقل، گروه‌ها و احزاب سیاسی و سازمان‌های مردم نهاد و غیرحکومتی مانند انجمن فعالان حقوق بشر و ...

۱۲۴-

(هژبر رهیمی، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۳ تا ۱۴۵)

الف) راتزل می‌گفت اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصدد توسعه سرزمین‌های خود برنیابند، نابودی آن‌ها حتمی است.

ب) مکیندر منطقه خشکی اوراسیا (از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق) را قلعه (دژ) جهان می‌دانست.

ج) توسعه روابط و تجارت گسترده با سایر ملل از جمله پیشنهادهای ماهان برای تبدیل شدن به یک قدرت دریایی بود.

۱۲۵-

(هژبر رهیمی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۲۷ تا ۱۳۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) مرزها از این نظر اهمیت دارند که قلمرو رسمی اعمال مدیریت سیاسی هرکشورند.

پ) نظام سیاسی در واقع همان حکومت است که وظیفه اداره امور سرزمین و جمعیت را برعهده دارد.

ث) وابستگی‌های زادگاهی و وطنی بسیار پایدار و عمیق‌اند.

ج) ارکان یک ناحیه سیاسی عبارت‌اند از: سازه (ساختار) انسانی، نظام مدیریت و قلمرو و فضای جغرافیایی.

جغرافیا (۲) (شاهد «گواه»)

۱۲۶-

(بهرروز یغیی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۷)

به‌طور معمول، تمرکز قدرت سیاسی و وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های دولتی، تمرکز اقتصادی نهادهای مالی و پولی و شرکت‌های بزرگ و ثروت و قدرت در پایتخت‌ها، موجب تبدیل آن‌ها به کلان‌شهرها می‌شود که پیامدهایی چون رشد جمعیت، ترافیک، آلودگی هوا و کمبود مسکن و خدمات را به‌دنبال دارد و حس ملی‌گرایی تا وقتی مورد تأیید است که به میهن پرستی افراطی (ناسیونالیسم) یا برتری جویی یک ملت نسبت به دیگر ملت‌ها و نادیده گرفتن حقوق آن‌ها نینجامد و توسعه همکاری‌های تجاری جزء روابط خارجی می‌باشد.

۱۲۷-

(بهرروز یغیی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)

الف) کشور فرانسه از پیشگامان الگوی نظام سیاسی تک ساخت است.
ت) حکومت‌ها از نظر مدیریت فضای جغرافیایی کشور و توزیع قدرت در پهنه سرزمین به سه گروه عمده تقسیم می‌شوند.

۱۲۸-

(مانند سارادت شاهمرادی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: غلط (مرزهای پیشناز، مشکلی ایجاد نمی‌کنند) - صحیح
گزینه‌ی «۲»: غلط (مرزهای پیشناز، مشکلی ایجاد نمی‌کنند) - صحیح
گزینه‌ی «۳»: غلط (مرز بین کانادا و آمریکا، تحمیلی می‌باشد) - مرزهای آفریقا، از نوع مرزهای تحمیلی است.
گزینه‌ی «۴»: صحیح - غلط (شرایط فرهنگی در این نوع مرز پیشناز در نظر گرفته شده است).

۱۲۹-

(مانند سارادت شاهمرادی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۴ تا ۱۳۶)

تشریح عبارتهای نادرست:

ب) حفاظت و مدیریت و کنترل مرزهای کشور بر عهده مرزبانان نیروی انتظامی است.
د) وسعت یک سرزمین تأثیری در این زمینه ندارد.
ه) مرزها تأثیر بسزایی در توسعه اقتصادی کشورها دارند.

۱۳۰-

(مانند سارادت شاهمرادی، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۹)

با توجه به «شکل صفحه ۱۴۹» کشور روسیه کشوری وسیع و بوتان کشوری کوچک می‌باشد.

۱۳۱-

(کتاب جامع، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)

امروزه خطوط مرزی کشورها ارزش حقوقی و بین‌المللی دارند؛ «زیرا محدوده‌های کشورهای هم‌مرز در اسناد سازمان ملل متحد ثبت می‌شود» و مرزها از این نظر اهمیت دارند که قلمرو رسمی اعمال مدیریت سیاسی هر کشورند و حدود حاکمیت اداره یک حکومت را تعیین می‌کنند.

۱۳۲-

(کتاب جامع، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۰ کتاب درسی)

۱ ← فرانسه، ۲ ← اسپانیا.

۱۳۳-

(کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۲۹ و ۱۳۰ کتاب درسی)

ابتدا کشورها برای تعیین خطوط مرزی به توافق می‌رسند و سپس، طبق نقشه‌ی ترسیم شده از محل عبور خطوط مرزی، روی زمین علامت‌گذاری می‌کنند و اروندرود مرز میان «ایران و عراق» است.

۱۳۴-

(کتاب جامع، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۸ کتاب درسی)

در نظام سیاسی تک‌ساخت، اختیارات محلی محدود است.

۱۳۵-

(کتاب جامع، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۵ کتاب درسی)

میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشور از نظر بودجه، تأمین منابع مالی و قوانین و ... در کشورهای مختلف متفاوت است و به نوع نظام سیاسی آن‌ها بستگی دارد.

۱۳۶-

(کتاب جامع، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۱ کتاب درسی)

اصطلاح ژئوپلیتیک از دو واژه «ژئو» مخفف ژئوگرافی به معنای جغرافیا و واژه «پلیتیک» به معنای سیاست ترکیب شده است. برخی آن را معادل «سیاست جغرافیایی» در نظر گرفته‌اند که البته قابل قبول هم نیست.

۱۳۷-

(کتاب جامع، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۱ کتاب درسی)

باتوجه به تصویر صورت سؤال، عنصر «قدرت» جوهره «ژئوپلیتیک» را تشکیل می‌دهد و در این مدل عنصر «قدرت» به رابطه متقابل جغرافیا و سیاست اضافه شده است.

۱۳۸-

(کتاب جامع، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۵۱ کتاب درسی)

همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی مؤثر است و هر چه این همگونی بیش‌تر باشد، قدرت ملی بیش‌تر است. جمعیت زیاد پیش شرط قدرت است اما کیفیت و ترکیب جمعیت نیز اهمیت دارد.

۱۳۹-

(کتاب جامع، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۵۰ کتاب درسی)

تصویر (الف): نمونه‌ای از یک کشور چند تکه است که کشورهای جزیره‌ای هم هستند. مانند اندونزی
تصویر (ب): نمونه‌ای از یک کشور طویل است که طول آن‌ها حداقل شش برابر عرضشان می‌باشد. مانند نروژ

۱۴۰-

(کتاب جامع، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۹ کتاب درسی)

تشریح عبارتهای نادرست:

عبارت (ب): سرزمین‌های هموار برای کشاورزی و توسعه راه‌ها و حمل و نقل بسیار مناسب‌اند.
عبارت (پ): نواحی کوهستانی از نظر دفاعی نقش مثبتی دارند.

جامعه‌شناسی (۷)

۱۴۱-

(مانند سادات شاهراری، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۱۷)
الف) از ویژگی‌های انقلاب اجتماعی «تغییر ساختار سیاسی» می‌باشد. «اصلاح ساختار حکومت» از جمله ویژگی‌های فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.
ب) تدوین رساله‌های جهادیه از جمله نمونه‌های تاریخی مقاومت منفی است.
پ) حزب توده از سازمان یافته‌ترین گروه‌های سیاسی چپ و مخالف شاه بود که با سرکوب گسترده از سوی حکومت پهلوی روبه‌رو شد.

۱۴۲-

(معمومه حسینی صفا، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۱۵)
برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با حکومت قاجار، حرکتی اصلاحی بود. آن‌ها برای اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان قاجار تلاش می‌کردند. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت‌های رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت‌های رقابت‌آمیز را اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

۱۴۳-

(الف) اصلاح شیوه زمامداری
ب) مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی
ج) محلی که در آن قوانین براساس اراده و خواست بشر تدوین می‌شد.

۱۴۴-

(معمومه حسینی صفا، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۱۴)
هنگامی که قاجار به دلیل اثر پذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد. منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است.

۱۴۵-

(هژبر رحیمی، **سرآغاز بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۰۶ و ۱۰۷)
نخستین بیدارگران اسلامی با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.

۱۴۶-

(کوثر دستورانی، **سرآغاز بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۰۷)
تشریح عبارات نادرست:
- حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به‌وجود آوردند.
- خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.
- به دنبال اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند.

۱۴۷-

(مانند سادات شاهراری، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۱۷ و ۱۱۸)
الف) تصویر در ارتباط با این موضوع است که هنگام شروع حرکت انقلابی امام خمینی (ره)، شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را برعهده داشت این دیدار به منظور همکاری مشترک نظامی انجام شد.
ب) مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود.

۱۴۸-

(الهام میرزائی، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۱۹)
انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم همگی جهت‌گیری‌های ضداستعماری داشتند. انقلاب‌های آزادی‌بخش در جهان دوقطبی قرن بیستم اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند. این انقلاب‌ها در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

۱۴۹-

(الهام میرزائی، **انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی**، صفحه‌ی ۱۲۰)
انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به‌وجود آورد و خود در کانون فرهنگی جهان اسلام قرار داشت.

۱۵۰-

(کوثر دستورانی، **سرآغاز بیداری اسلامی**، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۱۰)
تشریح عبارات نادرست:
الف) جهان غرب ابتدا با سطحی‌ترین و ظاهری‌ترین لایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی مواجه شد.
ج) دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند.
د) نسل دوم روشنفکران تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. نوع اعتراضات آن‌ها، از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

فلسفه

۱۵۱-

(هژبر ریمی، چستی انسان، صفحه‌ی ۶۵)

تشریح عبارات نادرست:

از دید ابن‌سینا، روح استعداد کسب علم از طریق تفکر را دارد.

۱۵۲-

(هژبر ریمی، چستی انسان، صفحه‌ی ۶۳)

انسان تفکر و استدلال خود را با قوه نطق به دیگران منتقل می‌کند و با آن‌ها مرادوه علمی و فکری برقرار می‌نماید.

۱۵۳-

(کوثر دستورانی، چستی انسان، صفحه‌ی ۶۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: انسان‌شناسی فلسفی به مسائل مهم و بنیادین درباره‌ی انسان، جایگاه او در جهان، آینده‌ی وی و ویژگی‌های متمایز انسان و هویت اخلاقی او می‌پردازد.

گزینه‌ی «۲»: تفکر فلسفی زیرمجموعه فلسفه‌های مضاف قرار می‌گیرد.

گزینه‌ی «۳»: خودشناسی گاهی به معنای شناخت هر کس از خود و ویژگی‌ها و خصلت‌های خودش به کار می‌رود.

۱۵۴-

(کوثر دستورانی، انسان، موجودی اخلاق‌گرا، صفحه‌ی ۷۳ تا ۷۵)

تشریح موارد نادرست:

الف) ارسطو، شاگرد افلاطون درباره‌ی معیار فعل اخلاقی، نظری نزدیک به استاد خود دارد.

ب) فیلسوفان طبیعت‌گرا و عموم کسانی که بعد روحی و معنوی را باور ندارند ریشه‌های فعل اخلاقی را در همان رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند.

ج) کانت فیلسوف قرن هجدهم است.

ه) این نظر ارسطو است.

۱۵۵-

(کوثر دستورانی، انسان، موجودی اخلاق‌گرا، صفحه‌ی ۷۴)

به ترتیب حالت‌های افراط قوه عقل، حد وسط قوه شهوت، تفریط قوه غضب و افراط آن می‌شود: جریزه، خویشتن‌داری، ترس و تهور.

۱۵۶-

(کوثر دستورانی، انسان، موجودی اخلاق‌گرا، صفحه‌ی ۷۳)

افلاطون می‌گوید در وجود انسان سه قوه اصلی فعال هستند: «قوه شهوت» که انسان را به سوی لذایذ و امیال مختلف فرا می‌خواند؛ «قوه غضب» که انسان را در برابر خطاها و موانع دعوت به ایستادگی و عکس‌العمل می‌کند و «قوه عقل» که خوب را از بد تشخیص می‌دهد و سعادت واقعی را شناسایی می‌کند.

۱۵۷-

(معضومه سینی‌سقا، انسان، موجودی اخلاق‌گرا، صفحه‌ی ۷۶ تا ۷۸)

تشریح موارد نادرست:

الف) عقل عملی منبع شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌ها است.

ب) از نظر فلاسفه مسلمان، به سوی فضایل رفتن و عمل کردن بر اساس آن‌ها، چندان آسان هم نیست.

ه) این پشتوانه، خدا می‌باشد نه تفکر انسان.

۱۵۸-

(معضومه سینی‌سقا، انسان، موجودی اخلاق‌گرا، صفحه‌ی ۷۲)

گزینه‌ی «۴» مربوط به پرسش‌های فلاسفه نمی‌باشد.

۱۵۹-

(معضومه سینی‌سقا، چستی انسان، صفحه‌ی ۶۷)

انسان باید با اراده و اختیار خود این ظرفیت را به فعلیت برساند.

۱۶۰-

(هژبر ریمی، چستی انسان، صفحه‌ی ۶۴)

از دیدگاه ماتریالیست‌ها ذهن تنها مجموعه‌ای از سلول‌های مغزی است که افکار را جمع و جور می‌کند.

روان‌شناسی

۱۶۱-

(معمومه حسینی صفا، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۹)

درماندگی آموخته شده مربوط به افرادی است که کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌دانند.

۱۶۲-

(وفیر دهقان، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۳)

به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که ما به‌طور معمول از آن در زندگی روزمره استفاده می‌کنیم، سبک زندگی گفته می‌شود.

۱۶۳-

(وفیر دهقان، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۱ تا ۱۹۳)

ابعاد مهم سبک زندگی تغذیه، ورزش و فشار روانی و روش‌های مقابله با آن است و در روان‌شناسی سلامت متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی و پیامدهای بیماری‌های جسمانی، بررسی می‌شوند.

۱۶۴-

(معمومه حسینی صفا، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۶ تا ۱۷۸)

بسیاری از ناتوانی‌های ما به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعاً نمی‌توانیم؛ یعنی باور می‌کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر دادن شرایط نمی‌توانیم کاری انجام دهیم.

اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به «درماندگی آموخته شده» می‌رسیم.

۱۶۵-

(الهام میرزائی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۶)

مورد اول ← فشار روانی مثبت

مورد دوم ← فشار روانی منفی

۱۶۶-

(الهام میرزائی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۷)

نداشتن تمرکز ← شناختی

ترس و عصبانیت ← هیجانی

۱۶۷-

(کوثر دستورائی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۸ و ۱۷۰)

تشریح عبارت نادرست:

انتخاب هدف، علاوه بر ایجاد توانمندی باعث انسجام در رفتار می‌شود.

۱۶۸-

(مانند سارات شاهمرادی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰، ۱۶۳، ۱۶۵ و ۱۶۶)

الف) نگرش، فرازیستی

ب) درونی، (زیرا منبع آن در پاداش و لذت خارج از فرد قرار ندارد.)

پ) در صورتی که باورهای غلط شکل بگیرد حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشیم باز نمی‌توانیم با موفقیت آن کار را انجام دهیم.

۱۶۹-

(مانند سارات شاهمرادی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۸۹ و ۱۹۰)

تشریح عبارات نادرست:

الف) هدف روان‌شناسی سلامت این است که فرد در هر نقطه‌ای از پیوستار قرار داشته باشد، نه تنها باید بتواند جایگاه خود را حفظ کند، بلکه باید تلاش کند به نقطه بالاتر، که به سلامت کامل نزدیک‌تر است، برسد.

ب) در روان‌شناسی سلامت اعتقاد بر این است که بیماری یا سلامت دو جنبه جداگانه نیستند بلکه از سلامت کامل تا مرگ یک پیوستار وجود دارد.

ت) روان‌شناسی سلامت از یافته‌های علم روان‌شناسی برای پیشگیری و درمان بیماری‌ها جسمی بهره می‌گیرد.

۱۷۰-

(کوثر دستورائی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۵)

وقتی یادگیرندگان شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند. (مانند توانایی پایین و دشواری تکالیف)، انگیزه بسیار کمی برای جبران آن خواهند داشت اما برنامه‌ریزی و تلاش از عوامل تحت کنترل ما هستند و به راحتی می‌توانند شکست‌های ما را در ورزش، درس و شغل جبران کرده و ما را به توفیق برسانند. پس تنها در عبارت الف) انگیزه زیادی برای جبران شکست در فرد وجود دارد.